

PROTOKÓŁ

z Narady Urzędzeniowej do projektu Planu Urządzenia Lasu wraz z Prognozą Oddziaływania tego planu na środowisko dla Nadleśnictwa Jamy na lata 2027 - 2036.

Narada Urzędzeniowa do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jamy, zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, odbyła się w dniu 18 marca 2025 roku w siedzibie Nadleśnictwa Jamy. Naradę otworzył i prowadził w zastępstwie dyrektora Mikołaja Ziemblickiego pan Jan Frankowski naczelnik Wydziału Stanu Posiadania i Urządzania Lasu.

W naradzie udział wzięli:

Przedstawiciele RDLP w Toruniu:

Jan Frankowski - Naczelnik Wydziału Stanu Posiadania i Urządzania Lasu –
przewodniczący
Maciej Kuss - Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu
Natalia Górską - Gł. Spec. SL ds. ochrony przyrody
Janusz Nosowicz - Gł. Spec. SL ds. urządzania lasu – protokolant
Anna Stępień - St. Spec. ds. zagospodarowania lasu

Przedstawiciele DGLP:

Izabela Waszak - Gł. Spec. SL po. Kierownik ZOL w Gdańsku
Mateusz Gajda - ZOL w Gdańsku

Przedstawiciele RDOŚ w Bydgoszczy:

Marek Machnikowski – Z-ca Dyrektora, Regionalny Konserwator Przyrody

Przedstawiciele samorządów:

Marcin Dziadzio - Starostwo Powiatowe w Grudziądzu
Karol Eichberger - Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Karolina Nowak - Wójt Gminy Gardeja
Hanna Hydzik - Wójt Gminy Rogóźno
Jakub Kozłowski - Inspektor ds. inwestycji i współpracy z inwestorami Urzędu Gminy
Płużnica

Renata Zgardowska - Urząd Gminy Świecie nad Osą

Przedstawiciele wykonawcy projektu PUL BULiGL Oddział w Gdyni:

Jacek Wojtyniak - Z-ca Dyrektora
Jarosław Sidorowicz - Kierownik pracowni u.l.

Przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji:

Sławomir Sarnowski - Pełnomocnik ds. lotniskowych w Aeroklubie Polskim
Ewa Pych - Aeroklub Polski
Grzegorz Mosakowski - Aeroklub Nadwiślański
Łukasz Hołody - KM PSP w Grudziądzu
Jan Pakalski - Polski Klub Ekologiczny Oddział Kujawsko-Pomorski

Przedstawiciele Nadleśnictwa Jamy:

Wiesław Kosecki - Nadleśniczy
Henryk Kapusta - Z-ca Nadleśniczego
Tomasz Susek - Inżynier nadzoru

Krzysztof Pilewski - Inżynier nadzoru
 Mariusz Potoczny - St. Spec. SL ds. pozyskania drewna i łowiectwa
 Hanna Grudziecka - St. Spec SL ds. ochrony lasu i ochrony przyrody
 Aleksandra Urbaniak-Rolniczak - St. Spec. SL ds. stanu posiadania i urządzania lasu
 Łukasz Miłkowski - St. Spec SL ds. sprzedaży drewna i marketingu
 Maciej Wysmulski - St. Spec SL ds. pozyskania drewna i łowiectwa
 Maja Dymon - St. Spec SL ds. hodowli lasu, nasiennictwa i selekcji
Przedstawiciele Zespołu Lokalnej Współpracy:
 Łukasz Woźniak - Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą
 Katarzyna Czubachowska – Gł. Spec. ds. ochrony przyrody w Brodnickim Parku
 Krajobrazowym
 Krzysztof Puwalski - Naczelnik Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego
 w Nowym Mieście Lubawskim
 Kazimierz Sobótka – Kierownik Wydziału Środowiska i Budownictwa Starostwa
 Powiatowego w Grudziądzu
 Anna Łagoda – Z-ca Kierownika Wydziału Środowiska i Budownictwa Starostwa
 Powiatowego w Grudziądzu
 Mateusz Cieślakiewicz – Kierownik Biura Lasów Komunalnych Urzędu Miejskiego w
 Grudziądzu
 Małgorzata Bobowska – Urząd Miasta Chełmno
 Magdalena Moźdzynska – Urząd Gminy Grudziądz
 Wioletta Macioszek – działaczka z Rogóżna
 Karol Łagoda – Manager PLWD Sp. z o.o.
 Rafał Pestka – Leśniczy Leśnictwa Marusza
 Aleksander Żelazny – Leśniczy Leśnictwa Biały Bór
 Kamil Węgielewski – Leśniczy Leśnictwa Zakurzewo
 Aleksandra Żelazny – St. Spec. SL ds. BHP, ochrony p.poż, Rzecznik prasowy

Lista obecności uczestników narady stanowi załącznik nr 1 do protokołu. Zespół Lokalnej Współpracy przedstawi pisemną opinię dotyczącą omawianych zagadnień, która będzie stanowić załącznik nr 2 do protokołu.

Przewodniczący pan Jan Frankowski na wstępie przywitał wszystkie osoby przybyłe na naradę, przedstawił cel i porządek spotkania, poinformował o roli i zadaniach powołanego przy Nadleśnictwie Jamy - Zespołu Lokalnej Współpracy oraz że z posiedzenia Narady Urzędzeniowej będzie sporządzony protokół, który po zatwierdzeniu przez dyrektora RDLP w Toruniu podany zostanie do publicznej wiadomości. Wyjaśnił, że projekt planu urządzenia lasu będzie sporządzony zgodnie z nową instrukcją urządzania lasu część I „Instrukcja sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa”, wprowadzoną do stosowania zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023r. oraz przedstawił podstawowe zmiany wynikające z nowej instrukcji t.j.:

- utworzenie 2-ch nowych gospodarstw: lasów oddziaływania społecznego (OS) oraz odbudowy lasów niestabilnych (N)
- obliczenie spodziewanego przyrostu bieżącego miąższości na podstawie „Modeli przyrostu miąższości głównych gatunków lasotwórczych Polski”
- sporządzanie projektu PUL nowym oprogramowaniem: WEB-Taksator
- poszerzenie zakresu konsultacji społecznych o Zespół Lokalnej Współpracy

- możliwość inwentaryzacji miąższości dodatkową metodą lotniczego skanowania laserowego z wykorzystaniem stałych referencyjnych naziemnych powierzchni próbnych (metoda ALS)

Następnie przewodniczący oddał głos panu Mariuszowi Potocznemu, który przedstawił krótką relację z odbytego ostatnio zebrania ZLW, na którym wybrano prezydium i przewodniczącego. Po wystąpieniu pana Potocznego głos zabrał zastępca nadleśniczego pan Henryk Kapusta, który przedstawił w formie prezentacji informacje dotyczące:

- ogólnej charakterystyki nadleśnictwa w ujęciu przyrodniczym i ekonomicznym
- działań nadleśnictwa w zakresie prowadzonej na podstawie PUL gospodarki leśnej (pozyskania, hodowli lasu, ochrony lasu i przyrody w tym ochrony przeciwpożarowej), szkód jakie wystąpiły, edukacji, prowadzonych na terenie lasów nadleśnictwa badań naukowych oraz programu restytucji cisa i wprowadzenia brekinii
- turystycznego zagospodarowania lasu w tym: ścieżek dydaktycznych, pieszych i rowerowych szlaków, infrastruktury turystycznej, wieży widokowej czy miejsc zanocuj w lesie
- przeprowadzonych własnych oraz w kooperacji z innymi podmiotami inwestycji, modernizacji, rewitalizacji,
- współpracy z samorządami oraz innymi podmiotami i stowarzyszeniami w zakresie utrzymania dróg, edukacji, turystyki, inwestycji,
- podstawowych założeń polityk zagospodarowania przestrzennego regionu w odniesieniu do gospodarki leśnej i ochrony przyrody w tym, planowanych głównych inwestycji (rozbudowa drogi S 5, kolej do CPK, obwodnice miast)
- istniejących na terenie nadleśnictwa form ochrony przyrody i funkcji lasu oraz nowych obszarach zakazujących bądź ograniczających użytkowanie lasu jak np. lasy oddziaływania społecznego: intensywnego (ok.82 ha) i zrównoważonego (ok. 184 ha), OCP-1 (ok.2354 ha), OCP- 2 (ok.2198 ha) czy starolasy (ok. 271 ha),
- istniejących i potencjalnych zagrożeń dla stanu lasów oraz prowadzonej gospodarki leśnej, w tym zwłaszcza od szkodników pierwotnych sosny (brudnicy, boreczników, strzygoni), wtórnych (korniki, przypłaszczek), jemioły, pędraków i zwierzyny.

Nadleśniczy podkreślił, że wyłączenia nowych obszarów leśnych do objęcia zakazem i/lub ograniczeniem użytkowania, będą skutkować mniejszym od zaplanowanego w PUL wykonaniem etatu użytkowania. Poinformował o sporządzonym w nadleśnictwie i uzgodnionym z ZLW planie zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej, który będzie udostępniony wykonawcy projektu PUL. Odnośnie współpracy z Zakładami Usług Leśnych stwierdził, że nie jest ona łatwa ponieważ nadleśnictwo jest wymagającym zleceniodawcą.

Po wystąpieniu nadleśniczego pani Izabela Waszak przedstawiła ogólne informacje dotyczące działalności ZOL w Gdańsku oraz przedstawiła działania w zakresie odnotowanych w ostatniej dekadzie szkód od czynników biotycznych i abiotycznych. Poinformowała, że Nadleśnictwo Jamy znajduje się poza główną strefą obszarów gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny oraz zapoznała z głównymi czynnikami biotycznymi i abiotycznymi zagrażającymi lasom nadleśnictwa w przeciągu ostatnich 10-ciu lat. Podkreśliła istotne zagrożenie ze strony huby korzeni i opieńki, wynikające z położenia blisko 1/3 lasów nadleśnictwa na gruntach porolnych. Systematycznie od 2008 roku notowane jest zjawisko zamierania jesionu. Statystycznie proces ma tendencję malejącą ale wynika to z coraz mniejszego udziału tego gatunku w drzewostanach. Pani Izabela Waszak przedstawiła

również wykaz drzewostanów z uszkodzeniami istotnymi dla oceny ich stabilności. Wykaz zostanie udostępniony wykonawcy projektu PUL do wykorzystania przy określaniu stabilności drzewostanów, zgodnie z § 42 ust. 2 pkt 2 Instrukcji urządzania lasu. Na koniec przedstawiła kierunkowe działania dla nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu.

Ponieważ do tej części narady nie było uwag ani pytań, przewodniczący zarządził krótką przerwę, po której nadleśniczy przedstawił do dyskusji propozycje zmiany pewnych zapisów ustalonych na Naradzie Wstępnej, dotyczących:

a) korekty podziału powierzchniowego

Wobec negatywnej opinii Nadleśnictwa Iława, odstępuje się od propozycji zamiany ok. 40 ha gruntów między nadleśnictwami.

b) weryfikacji form ochrony przyrody z aktami powołującymi

Ze względu na liczne rozbieżności aktów normatywnych (w tym danych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody) ze stanem faktycznym, nadleśnictwo zwróciło się z prośbą do gmin o aktualizację aktów prawnych powołujących obiekty i obszary chronione, będące zgodnie z ustawą o ochronie przyrody w kompetencjach gmin t.j. pomniki przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne czy zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Nadleśnictwo dokonało ich szczegółowej analizy a jej wyniki przekazało do gmin celem zweryfikowania. Z pośród 10 gmin tylko 4 zleciło i/lub zadeklarowało wykonanie inwentaryzacji bądź przyjęcie uchwał aktualizujących w oparciu o przekazane dane. Kierownik pracowni urządzania lasu zasugerował przyjęcie danych wg ewidencji a niezgodności ująć w wykazie rozbieżności. Natalia Górską zaproponowała aby skłonić gminy do współpracy w tym zakresie poprzez ponawianie apeli i wniosków o aktualizację. Zmiana błędnych danych w CRFOP może się bowiem odbyć jedynie na wniosek gmin, w gestii których ww. obszary są od 2009 roku. Jeżeli nie uda się w odpowiednim terminie uporządkować stan prawny, wykonawca przyjmie dane wg ewidencji SILP, z opisaniem ich niezgodności ze stanem faktycznym. Doprowadzenie do zgodności będzie musiało odbyć się w późniejszym terminie – po zatwierdzeniu PUL.

c) sporządzenia dodatkowej tabeli gatunków chronionych występujących poza Naturą 2000

Nadleśniczy zawnioskował o sporządzenie takiej tabeli dla obszarów Natura 2000 oraz poza nimi. Jarosław Sidorowicz potwierdził taką możliwość pod warunkiem uzyskania danych z innych źródeł. Taksator jest na gruncie w zasadzie tylko dwukrotnie a to za mało by stwierdzić obecność gatunków chronionych. Postanowiono, że ww. tabele będą zamieszczone w POP w oparciu o dane istniejące i/lub otrzymane z innych źródeł, uzupełnione danymi z taksacji.

d) zlecenia opracowania programu odtworzenia siedlisk wodno-błotnych na terenie rezerwatu „Jamy” i wokół niego

Nadleśniczy zaproponował aby ze względu na możliwość uzyskania dofinansowania prac na projektowanym rezerwacie „Łosiowe Bagno”, obszar objęty zleceniem na ww. opracowanie dotyczył tego właśnie rezerwatu, który jest częścią wspomnianego obszaru. Propozycja została przyjęta.

e) możliwej modyfikacji TD i składów odnowień drzewostanów o kierunku gospodarczym w przypadku odnowienia naturalnego.

Zaakceptowano propozycję nadleśnictwa aby w typach drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym, dla odnowień naturalnych dopuścić odstępstwo od wymienionych w tabeli składów, w tym dla siedlisk BMśw po rębni I i Bśw dopuścić udział So do 100%.

f) dopuszczenia zmiany składu gatunkowego gatunków głównych do 20%, dla zniekształconych siedlisk przyrodniczych (w stanie zachowania C)

Jan Pakalski zwrócił uwagę na różny statut prawny siedlisk przyrodniczych w Naturze 2000 i rezerwach a poza nimi oraz zaproponował aby poza Naturami 2000 i rezerwatami przyjąć tylko siedliska przyrodnicze zweryfikowane ze stanem zachowania A. Ponieważ stan siedliska zależy od wielu czynników, Natalia Górską zaproponowała aby nie rozstrzygać zagadnienia teraz tylko poczekać na wyniki zleconej weryfikacji siedlisk przyrodniczych. Akceptując propozycję pani Górskiej, postanowiono nie uwzględniać wniosku nadleśnictwa.

g) wyłączenia z użytkowania rębego i przeznaczenia do naturalnej śmierci ustabilizowanych drzewostanów, mogących stanowić rekompensatę dla powierzchni pozbawionych kęp ekologicznych

Ze względu na potrzebę wyznaczenia kolejnych obszarów wyłączonych z użytkowania, które ukazały się już po Naradzie Wstępnej, nadleśnictwo postanowiło wycofać ww. wniosek o wyłączeniu z użytkowania rębego drzewostanów ustabilizowanych, mogących stanowić rekompensatę dla powierzchni zrębów, na których z różnych przyczyn nie pozostawiono kęp starodrzewu. Natalia Górską przypominała, że z pozostawianych obligatoryjnie kęp ekologicznych jesteśmy rozliczani a wyznaczone nowe obszary do wyłączenia z użytkowania jak np. starolasy czy OCP-1 nie mogą rekompensować nie pozostawiania kęp ekologicznych. Naczelnik Kuss potwierdził, że audytor FSC nie akceptuje możliwości ww. rekompensaty. Reasumując postanowiono, jeżeli sugerowane na NW przez nadleśnictwo drzewostany ustabilizowane nie zostały zaliczone do jakiegokolwiek grupy drzewostanów wyłączonych z użytkowania, nie będą dodatkową grupą drzewostanów wyłączonych.

h) przedłożenia przez wykonawcę propozycji drzewostanów do uznania za GDN i WDN

Kierownik Sidorowicz nie widzi przeciwskażeń w sporządzeniu takiego wykazu ale oczekiwałby od nadleśnictwa doprecyzowania jakie gatunki drzew i jaką powierzchnię miałyby stanowić proponowane GDN i WDN. Zaakceptowano potrzebę sporządzenia przez wykonawcę takiego wykazu.

i) ujęcia w Elaboracie zapisu o gruntach nieleśnych, możliwych do zalesienia lub uznania za odnowione sukcesją naturalną

Zaakceptowano zamieszczenie stosownego zapisu w elaboracie, ułatwiającego nadleśnictwu aktualizację opisu i zmianę gruntu nieleśnego na las.

j) ustalonych wieków rębności

Nadleśnictwo wnioskuje o obniżenie wieków rębności dla takich gatunków jak: Db – 140, Bk – 120 oraz Jw., Wz, Js i Kl, które nie są określone w instrukcji urządzania lasu. Natalia Górską wyjaśniła, że nie tylko wiek ma decydować o zakwalifikowaniu drzewostanu do starolasu. Naczelnik Kuss poparł wniosek nadleśnictwa stwierdzając, że nowe, obniżone wieki rębności mieszczą się w granicach dopuszczalnych instrukcją. Przewodniczący stwierdził, że wieki rębności ustalane są w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalonym indywidualnie dla każdego drzewostanu. Wiek dojrzałości rębnej określony zostanie indywidualnie dla każdego drzewostanu zgodnie z kryteriami podanymi w § 103 pkt 6 instrukcji urządzania lasu.

W wyniku dyskusji zaakceptowano propozycję nadleśnictwa.

Po przedyskutowaniu proponowanych przez nadleśnictwo zmian w stosunku do zapisów w protokole z NW, przewodniczący przekazał głos wykonawcom projektu PUL BULiGL Oddział w Gdyni. Na bazie ustaleń z Narady Wstępnej dotyczących opisywania

drzewostanów, zasad planowania gospodarczego i zakresu informacji w PUL, pan Jarosław Sidorowicz przedstawił informację o posiadanych opracowaniach i inwentaryzacjach, które zostaną wykorzystane przy sporządzaniu projektu PUL, w tym: dane z DSD, opracowanie glebowo-siedliskowe, zleconą przez nadleśnictwo weryfikację siedlisk przyrodniczych poza siedliskowymi obszarami Natura 2000, opracowanie fitosocjologiczne dla Nadleśnictwa Jamy, plan zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wykazy obszarów cennych przyrodniczo (OCP-1 i OCP-2) oraz inne, dostarczone wykonawcy w odpowiednim terminie umożliwiającym ich wykorzystanie. Odniósł się również do pozostałych założeń do projektu PUL, sugerowanych na NW w tym: podziału na gospodarstwa, przyjętej metody pomiaru zasobów drzewnych, typów drzewostanów (TD), rodzajów rębni, wieków rębności czy zasad planowania hodowlanego i z zakresu pozyskania drewna. Zwrócił się do nadleśnictwa z pytaniem o potrzebę wykonania map podklejonych w tak dużych ilościach. Nadleśnictwo przeanalizuje jeszcze sprawę ilości i podklejenia map oraz ostatecznie uzgodni z wykonawcą.

Następnie przewodniczący przedstawił informacje wymagane w prognozie oddziaływania projektu PUL na środowisko, na podstawie uzgodnienia z RDOŚ zakresu oraz stopnia szczegółowości informacji, zawartych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko. Z ustaleń wynika, że nie ma potrzeby opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie PUL. Na koniec naczelnik Frankowski poinformował o kolejnych etapach sporządzania projektu PUL oraz możliwościach udziału w nich społeczeństwa.

Po krótkiej przerwie odbyła się dyskusja. Przewodniczący zwrócił uwagę wykonawcy aby uwzględnił przy projektowaniu planu cięć zapisy zarządzenia nr 87 DGLP z dnia 12.07.2024r. w sprawie wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP. Z kolei pani Natalia Górka poprosiła wykonawcę o uwzględnienie zarządzenia nr 49/2023 Dyrektora RDLP w Toruniu z dnia 20.12.2023 roku (z późniejszymi zmianami i modyfikacjami) w sprawie wprowadzenia Standardu ochrony różnorodności przyrodniczej na terenie nadleśnictw RDLP w Toruniu. Wobec zachowania się drzewostanów świerkowych w dobie zmieniającego się klimatu zaproponowała również, aby przebudowę ich rozpoczynać stosunkowo wcześniej, z wykorzystaniem trzebieży przekształceniowych.

Pełnomocnik ds. lotniskowych Aeroklubu Polskiego pan Sławomir Sarnowski, powołując się na zapisy ustawy Prawo Lotnicze, poruszył problem drzewostanów na powierzchni ok. 30 ha, stanowiących bądź mogących stanowić przeszkodę lotniczą na lotnisku Lisie Kąty w Grudziądzu oraz zaoferował się dostarczyć dane dotyczące regulacji maksymalnych wysokości drzew. Przewodniczący Frankowski zwrócił uwagę na potrzebę uregulowania prawnego w tej sprawie, która jest w gestii Starosty Grudziądzkiego. Ustalono, że przedstawiciele Aeroklubu Nadwiślańskiego obsługującego lotnisko, skontaktują się z Nadleśnictwem Jamy, w celu uszczegółowienia danych dotyczących lokalizacji oraz sposobu zagospodarowania lasów w obszarze przeszkody lotniczej, będących podstawą do wydania przez Starostę Grudziądzkiego stosownej decyzji. Jeżeli decyzja będzie wydana w terminie umożliwiającym jej wykorzystanie przez sporządzającego projekt PUL, będzie w nim uwzględniona.

Jan Pakalski zwrócił uwagę, że Nadleśnictwo Jamy jest dobrym przykładem godzenia rosnących funkcji pozaprodukcyjnych lasu i oczekiwań społecznych z realizacją pozyskania surowca drzewnego. Kolejne obszary wyłączane z użytkowania mogą grozić utratą płynności

finansowej nadleśnictwa. Wypracowane wcześniej między RDOŚ w Bydgoszczy a kadrami kierowniczą Nadleśnictwa Jamy modele zrównoważonej gospodarki leśnej zdały egzamin. Świadczą o tym coraz bardziej zróżnicowane gatunkowo i strukturalnie drzewostany nadleśnictwa.

Pan Karol Łagoda kontynuując wypowiedź poprzednika stwierdził, że nowe uwarunkowania zmierzające do wyłączenia nowych obszarów leśnych z użytkowania lub jego ograniczenia, wpływają negatywnie na branżę drzewną i rynek z nią związany. Ograniczenie dostępu do surowca drzewnego spowoduje niewątpliwie wzrost cen produktów drzewnych. Reprezentowana przez pana Łagodę firma PLWD Świecie, w 2024 roku była zmuszona nawet go importować. Podkreślił, że Nadleśnictwo Jamy jest strategicznym partnerem dla rozwijającego się dynamicznie w regionie przemysłu drzewnego i życzyłby żeby tak było nadal. Przyznając rację rozmówcy nadleśniczy Wiesław Kosecki stwierdził, że Polski nie stać na marginalizowanie przedsiębiorstw drzewnych dających pracę oraz znaczący wpływ do budżetu państwa. Poruszył również sprawę lasów o zwiększonej funkcji społecznej, których podstawowym celem powinna być ich ciągłość a tej na pewno nie zapewni ochrona bierna. Na koniec pan Karol Łagoda podziękował za zaproszenie na naradę oraz do udziału w pracach ZLW i podsumował stwierdzeniem, że Nadleśnictwo Jamy jest w komfortowej sytuacji pod względem rynku zbytu produkowanego surowca drzewnego z uwagi na liczbę lokalnych odbiorców drewna.

Po wyczerpaniu się tematów w dyskusji, przewodniczący podziękował biorącym w niej udział oraz przypomniał, że ZLW sporządzi opinię do przyjętych ustaleń, która będzie załącznikiem do protokołu z narady. Protokół wraz z opinią podany będzie do publicznej wiadomości na stronie internetowej i BIP RDLP w Toruniu.

Po wystąpieniu wszystkich prelegentów oraz wysłuchaniu głosów uczestników narady, podjęto następujące ustalenia:

1. Stan posiadania

W celu sprawdzenia zgodności danych ewidencyjnych SILP z EGiB, nadleśnictwo w ramach prac przygotowawczych zleciło prace geodezyjne, mające na celu sprawdzenie poprawności oraz korekty konturów działek i użytków ewidencyjnych na obszarze całego nadleśnictwa. Wykonawcy projektu PUL będą przekazane zweryfikowane i zaktualizowane dane ewidencyjne.

Ze względu na niezbędny czas dla wykonawcy PUL na zamknięcie i rozliczenie powierzchni wg stanu na 01.01.2027 rok, nadleśnictwo wstrzyma obrót gruntami w okresie 1.07-31.12.2026r.

Grunty przejęte po tym terminie np. w wyniku pierwokupu, nie będą ujęte w PUL a do bazy SILP zostaną wprowadzone już w roku 2027 w ramach aktualizacji.

Rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa a stanem faktycznym na gruncie, będą na bieżąco zgłaszane nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności, bezpośrednio po wykonaniu taksacji. Nadleśniczy w pisemnej decyzji, przekaże wykonawcy projektu PUL wyjaśnienia dotyczące wykazanych rozbieżności oraz sposobu ich usunięcia. Decyzję należy przekazać wykonawcy do czasu odbioru prac terenowych.

Wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Jamy mają założone księgi wieczyste. Grunty sporne nie występują.

Rodzaj powierzchni w opisie wydzielienia opisywać zgodnie ze słownikiem zarządzenia DGLP nr 2/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r. (znak.ES.2200.4.2018) w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w LP.

2. Realizacja wykazu rozbieżności

Wykaz rozbieżności przewidzianych zgodnie ze wskazaniem nadleśniczego do realizacji po zatwierdzeniu PUL, będzie załączony do planu urządzenia lasu. Zgodnie z nim, na przyszłej Naradzie Wstępnej nadleśniczy wyjaśni, w jaki sposób zostały one zrealizowane zgodnie z podjętymi uzgodnieniami.

3. Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania regionu

Wykonawca prac urządzeniowych uwzględni oraz zaktualizuje informacje zebrane przez nadleśnictwo, dotyczące założeń polityki zagospodarowania przestrzennego oraz informacji dotyczących realizowanych oraz planowanych inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

4. Korekta podziału powierzchniowego

Nie przewiduje się zmiany granic obrębów leśnych oraz numeracji i ilości leśnictw. Numeracja oraz podział na obręby i leśnictwa zgodnie z Tabelą nr 1:

Tabela nr 1. Aktualny podział na obręby i leśnictwa

Obręb Leśny		Leśnictwo	
Nazwa	Numer	Nazwa	Numer
Chełmno	1	Chełmno	01
		Łunawy	02
		Biały Bór	04
		Marusza	05
Jamy	2	Słupski Młyn	06
		Zakurzewo	10
		Dusocin	11
		Zarośle	12
		Zwierzyniec	14
Łąkorz	3	Krotoszyny	16
		Skarlin	17
		Lipowa Góra	18
		Wąkop	19
		Łąkorz	20

Nadleśnictwo przewiduje drobną korektę granic leśnictw, polegającą na:

- do Leśnictwa Chełmno dodano oddziały 128, 129, 160, 161 z Leśnictwa Łunawy,
 - do Leśnictwa Marusza dodano oddziały 66, 67, 68, 75, 82 i 88a,b,l z Leśnictwa Biały Bór,
 - do Leśnictwa Łąkorz dodano oddz. 208d, 209a, 210a,b,c,d z Leśnictwa Wąkop,
 - do Leśnictwa Wąkop dodano oddz. 172h, 171g, 170g,h,i, 211g,i-o z Leśnictwa Łąkorz
- Proponowany podział na leśnictwa przedstawia poniższa tabela nr 2:

Tabela nr 2. Propozycja podziału leśnictw

Leśnictwo	oddziały od-do	ogólna	pow. nieleśna	pow. leśna
01	109-112; 128-144; 137A; 144A; 160-165; 171-193	1122,3933	45,5192	1076,8741
02	103-108; 106A; 113-127; 145-159; 166-170	1178,8568	25,0156	1153,8412
04	35-38; 45-46; 50-57; 59-63; 69-74; 76-81; 83-88c,d,f,g,h,i,j,k,m,n; 89-102; 99A; 104A	1413,138	54,7117	1358,4263
05	1-34; 39-44; 39A; 47-49; 58; 64-68, 75, 82, 88a,b,l,	1247,8783	94,2894	1153,5889

06	207-249; 237A; 251-263; 263A; 266-268; 266A; 272-278; 272A; 272B; 273A; 274A; 275A	1940,6039	102,9434	1837,6605
10	63-66; 66A; 87-91; 91A; 108-112; 121-126; 131-136; 140-146; 148-157; 159-165; 162A; 167-172; 170A; 177A; 189; 189A; 189B	1700,8493	34,2491	1666,6002
11	102-107; 116-120; 127-130; 137-139; 147; 158; 166; 173-188; 190-203; 191A; 263B-C; 264-265	1239,4358	35,3649	1204,0709
12	36-62; 47A; 67-86; 93-101; 114-115	1447,5224	114,4502	1333,0722
14	1-35; 28A; 30A; 31A; 32A; 45A; 46A; 92-92B; 113; 204; 250-250A	1186,9493	80,1517	1106,7976
16	1-47; 13A; 14A; 18A, 18a,b,c, 55-68; 91;	1703,7782	130,1954	1573,5828
17	49-54; 73-90; 98-121; 130-133; 148; 249-253	1436,2978	46,8482	1389,4496
18	48; 69-72; 92-97; 122-129; 134-147; 160-164; 178-201; 191A; 254-256	1478,752	79,3123	1399,4397
19	149-153; 165-169; 170g-i, 171g; 172h; 202-207; 208a-c,f-k; 209b-j; 211g,i-o; 212-248	1450,308	89,3323	1360,9757
20	154-159; 170-169; 170a-f; 171a-f; 172a-g; 173-177; 208d; 209a; 210a,b,c,d,211a-f,h,	404,6001	2,7200	401,8801
Razem:		18951,3632	935,1034	18016,2598

Numeracja oddziałów pozostanie bez zmian. Grunty nowo przejęte należy włączać do sąsiadujących oddziałów. W razie konieczności utworzenia nowego oddziału, należy go nazwać tak jak oddział sąsiedni z dodaniem dużej litery alfabetu. Wykonawca w maksymalnym stopniu zachowa aktualną numerację oraz podział wyłączeń taksacyjnych (granic wydzielen), zwłaszcza we wszystkich prawnie chronionych obszarach jak rezerwy, użytki ekologiczne, strefy ochrony gatunkowej i siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony. Podczas prac taksacyjnych nie należy łączyć z innymi lub dzielić, wydzielania posiadające wartość księgową. Nadleśnictwo udostępni ich wykaz.

Dodatkowo wykonawca projektu PUL w czasie taksacji zinwentaryzuje słupki oddziałowe i naniesie je na mapę przeglądową, z podziałem na: istniejące, brak, przewrócone.

5. Kategorie ochronności lasów

Należy zaktualizować zasięgi lasów ochronnych, określonych w Zarządzeniu nr 252 MOŚZNiL z dnia 24.12.1996r. Wykonawca PUL po wykonanej taksacji, w uzgodnieniu z nadleśnictwem i RDLP w Toruniu sporządzi dokumentację do wystąpienia nadleśniczego do poszczególnych Rad Gmin, w sprawie zaopiniowania uznania za ochronne lasów na terenie Nadleśnictwa Jamy. RDLP w Toruniu złoży dokumentację do Dyrektora Generalnego LP, który wystąpi do ministra właściwego ds. środowiska z wnioskiem o uznanie lasów za ochronne, w oparciu o zaktualizowane dane urządzeniowe. Opinie Rad Gmin dotyczące wnioskowanych lasów nadleśnictwo zobowiązane jest dostarczyć do RDLP w Toruniu do końca lipca 2026 roku.

6. Formy ochrony przyrody i funkcje lasu

Obszary chronione na terenie Nadleśnictwa Jamy zgodnie z danymi nadleśnictwa:

1. Rezerwy przyrody

Tabela nr 3. Rezerwy przyrody na terenie Nadleśnictwa Jamy

Nazwa rezerwatu	Pow. w Nadleśnictwie Jamy	Pow. poza Nadleśnictwem	Ogółem pow. Rezerwatu	PO lub ZO (na okres)
Zbocza Płutowskie	12,75	21,74	34,49	PO (2022-2042)

Góra Wawrzyńca	0,70	0,05	0,75	PO (2022-2042)
Ostrów Panieński	14,43	0,00	14,43	PO (2011-2031)
Łęgi na Ostrowiu Panieńskim	34,43	0,00	34,43	PO (2011-2031)
Jamy	106,20		106,20	PO (2011-2031)
Rogóźno Zamek	68,73	3,18	73,45	PO (2022-2042)
Dolina Osy	648,17	19,75	667,92	PO (2024-2044)
Kociołek	7,02	0,00	7,02	ZO (2018-2023)
Łabędź	18,90	0,00	18,90	ZO (2018-2023)
Uroczysko Piotrowice	49,07	0,00	49,07	ZO (2018-2023)
Łosiowe Bagno	52,28	0,00	52,28	Nie ma
Razem	1012,68	46,93	1059,61	

2. Parki krajobrazowe

- Brodnicki o powierzchni 1207,49 ha,
- Chełmiński o powierzchni – 2134,29 ha, wchodzący w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego,
- Góry Łosiowe o powierzchni 2832,23 ha, również w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego.

3. Obszary Chronionego Krajobrazu

- Strefy Krawędziowej Doliny Wisły o pow. 2725,70 ha,
- Doliny Osy i Gardęgi o pow. 3405,20 ha
- Morawski o pow. 3,40 ha,
- Sadliński o pow. 102,70 ha,
- Doliny Dolnej Drwęcy o pow. 104,20 ha
- Skarliński o pow. 2725,70 ha.

4. Obszary Natura 2000

Tabela nr 4. Obszary Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Jamy

Lp	Nazwa	Typ	Kod	Powierzchnia obszaru w ha	Powierzchnia w zarządzie LP w ha	Aktualny PZO
1.	Cytadela Grudziądz	Ostoja siedliskowa	PLH040014	222,81	9,14	Tak, od 2014
2.	Dolina Kakaju	Ostoja siedliskowa	PLH280036	1427,97	993,55	Tak, od 2014
3.	Dolina Osy	Ostoja siedliskowa	PLH040033	2183,68	1356,26	Tak, od 2017
4.	Ostoja Brodnicka	Ostoja siedliskowa	PLH040036	4176,86	451,12	Tak, od 2017
5.	Solecka Dolina Wisły	Ostoja siedliskowa	PLH040003	7030,08	178,53	Tak, od 2014
6.	Zbocza Płutowskie	Ostoja siedliskowa	PLH040040	1002,42	64,89	Tak, od 2019

5. Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe

- Słupski Gródek nad Osą o pow. 4,70 ha,
- Oz Tymawski o pow. 14,38 ha,
- Las Słupnicki 1,37 ha.

6. Stanowiska dokumentacyjne

- „Białochowo” o powierzchni 92,97 ha,

7. Pomniki przyrody – 133 szt. w tym: przyrody nieożywionej – głazy narzutowe (1 szt.), pojedyncze drzewa (64 szt.), grupy drzew (63 szt.), bluszcze (2 szt.), wychodnie piaskowca plejstocénskiego (2 szt.), nisza źródłiskowa (1 szt.),

8. Użytki ekologiczne (278 szt. na łącznej powierzchni 488,71 ha w zarządzie n-ctwa)

9. Strefy ochrony ptaków (15 szt.)

- strefa ochrony bielika 9 szt.
- strefa ochrony bociana czarnego 3 szt
- strefa ochrony orlika krzykliwego 3 szt.

Ze względu na dominujące funkcje lasu, do celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział na 4 podstawowe grupy lasów:

- I. Lasy rezerwatowe – obejmujące grunty rezerwatu przyrody
- II. Lasy ochronne – zgodnie z nową Decyzją MŚ
- III. Lasy oddziaływania społecznego
- IV. Lasy gospodarcze - pozostałe lasy

Nadleśnictwo podejmie próbę zweryfikowania powierzchni wszystkich form ochrony przyrody - będących w gestii gmin - z aktami powołującymi. Jeżeli nie uda się w odpowiednim terminie uporządkować stan prawny, wykonawca przyjmie dane wg aktów powołujących z opisaniem ich niezgodności ze stanem faktycznym. Doprowadzenie do zgodności będzie musiało odbyć się w późniejszym terminie – po zatwierdzeniu PUL.

Wykonawca sporządzi tabele gatunków chronionych dla obszarów Natura 2000 i poza nią w oparciu o dane istniejące i/lub otrzymane z innych źródeł, uzupełnione danymi z taksacji i zamieści w POP.

W opisach taksacyjnych umieszczać rośliny objęte ochroną gatunkową.

7. Potrzeba sporządzenia zakresu PZO w projekcie PUL

Wszystkie obszary Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Jamy posiadają zatwierdzone PZO z bezterminowym okresem obowiązywania. Nie ma więc potrzeby sporządzenia zakresu PZO w projekcie PUL.

8. Posiadane opracowania i inwentaryzacje, mające bezpośredni wpływ na planowanie urządzeniowe

Nadleśnictwo jest lub będzie w posiadaniu następujących inwentaryzacji i opracowań:

- Operat glebowo-siedliskowy opracowany wg. stanu na dzień 1.01.1997 r. „wprowadzony Zarządzeniem nr 14 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu z dnia 27 lutego 1998 r. na okres 1997 – 2027.
- Opracowanie fitosocjologiczne zbiorowisk roślinnych Nadleśnictwa Jamy” opracowane przez BULiGL w Gdyni w 2016 roku oraz aktualizacja „rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych Nadleśnictwa Jamy stan na dzień 01.07.2019”.
- Karty użytków ekologicznych obr. Chełmno i Jamy opracowane przez Wiesława Cyzmana i Agnieszkę Oleksiak-Tusińską w 2008 r. Opracowanie dotyczy części obiektów.
- Inwentaryzacja użytków ekologicznych w obrębie Łąkorz opracowane przez BULiGL w Gdyni w 2016 r. – dotyczy części obiektów.

- zleconą weryfikację siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000, zgodnie z metodyką opracowaną w 2022 roku przez Wydział Ochrony Lasu RDLP w Toruniu, uzgodnioną z RDOŚ w Bydgoszczy (pismo ZO.720.10.2022 z dnia 29.09.2022r.), z terminem realizacji do końca czerwca 2025 roku. Wykonawca uwzględni siedliska przyrodnicze zweryfikowane w tym opracowaniu. Kody siedlisk przyrodniczych oraz ich stan zachowania w opisie taksacyjnym zamieszczać tylko dla siedlisk przyrodniczych opisanych w PO rezerwatów przyrody, PZO oraz zweryfikowanych - na podstawie odrębnego zlecenia przez nadleśnictwo.

- Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Jamy opracowany w 2020 roku i wprowadzony do stosowania w 2021 roku Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Jamy

nr 13/2021 z dnia 26.01.2021 r. Wykonawca, zgodnie z wytycznymi pisma DGLP z dnia 26.10.2020r. (znak spr: ZU.6000.23.2020) wykorzysta opracowanie w pracach urzędzeniowych.

W ramach posiadanych środków na badania w zakresie ochrony przyrody Nadleśnictwo w bieżącym roku zleciło opracowanie programu odtworzenia siedlisk wodno-błotnych na terenie projektowanego rezerwatu przyrody „Łosiowe Bagno” i wokół niego. To teren ok. 100 ha niegdyś zalanych a obecnie pozbawionych wody bagien i torfowisk. W ramach programu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych (MRN3)” Nadleśnictwo planuje budowę pięciu obszarów wodno-błotnych, stworzenie biotopu wodno-błotnego, podniesienie wód gruntowych na terenach położonych w obniżeniach terenu.

Tabela nr 5 zgłoszone do programu zadania:

L p	Nazwa inwestycji	Adres leśny	Planowana liczba obiektów	Planowana pow. lustra wody [ha]	Opis zadania
1	Budowa zbiornika wodnego pn. "Zgniłki" w Leśnictwie Wąkop	12-09-3-19-243-b, 12-09-3-19-243-d, 12-09-3-19-243-f,	1	10,60	Spiętrzenie wody na cieku poprzez budowę grobli z przepustem na drodze ujętej w sieci DSD, wykonanie zastawki oraz rowu opaskowego. Przepust i zastawka betonowe, grobla z materiału naturalnego.
2	Budowa zbiornika wodnego pn. "Ols" w Leśnictwie Wąkop	12-09-3-19-223-i, 12-09-3-19-233-b, 12-09-3-19-234-d, 12-09-3-19-235-c,	1	6,50	Spiętrzenie wody na cieku okresowym poprzez budowę grobli na stałym szlaku zrywkowym z przepustem oraz budowa drugiej grobli z przelewem
3	Budowa zbiornika wodnego pn. "Rurki" w Leśnictwie Wąkop	12-09-3-19-226-g, 12-09-3-19-236-a,	1	3,96	Spiętrzenie wody na cieku poprzez budowę 2 szt. grobli na drodze ujętej w DSD i na stałym szlaku zrywkowym, budowa trzeciej grobli z przelewem.
4	Budowa zbiornika wodnego pn. "Biedaszek" w Leśnictwie Wąkop	12-09-3-19-204-b, 12-09-3-19-204-i, 12-09-3-19-204-j, 12-09-3-19-212-c,	1	7,29	Spiętrzenie wody na cieku poprzez budowę grobli na stałym szlaku zrywkowym z przepustem oraz budową trzech grobli w tym dwie z przelewem i jednej bez przelewu
5	Budowa zbiornika wodnego pn. "TANIA" w Leśnictwie Słup	12-09-2-06-213-d	1	1,56	Spiętrzenie wody na cieku poprzez budowę grobli z przelewem
RAZEM				29,91	

Głównym celem projektu jest wzmocnienie odporności nizinnych ekosystemów leśnych na zagrożenia związane ze zmianami klimatu. Działania ukierunkowane są na zapobieganie powstawaniu lub minimalizację negatywnych skutków naturalnych zjawisk/procesów

klimatycznych takich jak susze, powódzie, intensywne lub długotrwałe opady atmosferyczne, ekstremalne przepływy wód w korytach, spływy powierzchniowe itd., poprzez rozwój systemów małej retencji, techniczne lub przyrodnicze przeciwdziałanie nadmiernej erozji oraz dostosowanie infrastruktury leśnej. W roku 2024 planowane jest wykonanie dokumentacji projektowej na wymienione obiekty. Planowany termin realizacji zadania do 2029 roku.

9. Metoda inwentaryzacji zasobów drzewnych

Pomiar zasobów drzewnych należy wykonać za pomocą statystycznej metody reprezentacyjnej pomiaru miąższości w nadleśnictwie.

10. Potrzeba ujęcia w projekcie PUL Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW)

Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW) nie ujmować w projekcie PUL.

11. Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych

Na terenie nadleśnictwa występują następujące powierzchnie badawcze:

- oddz. 69 f w Leśnictwie Zarośle – plantacja szybko rosnąca jodły olbrzymiej na powierzchni 0,86 ha – nie mają tam miejsce żadne badania, na powierzchni pojawia się naturalne odnowienie jodły. Proponuje się zaplanować zabieg TP.

- oddz. 23 ax w Leśnictwie Marusza – plantacja szybko rosnąca jarzębu brekinia na powierzchni 1,80 ha – badania naukowe na powierzchni się zakończyły. Powierzchnia w części jest podkrzesywana jak plantacja szybko rosnąca, w części natomiast ogławiana i prowadzona jako źródło nasion na potrzeby realizacji programu wprowadzania jarzębu brekinii w RDLP w Toruniu. Proponuje się zaplanować w ramach pielęgnacji - poprawianie formy drzewek.

12. TD i rodzajów rębni

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym, proponowany rodzaj rębni oraz orientacyjny skład gatunkowy upraw wg tabeli nr 6:

Tabela 6. Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym i rodzaju rębni:

Lp.	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj rębni	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład odnowień (w %)
1.	2.	3	4.	5.
1.	Bs	I, IV,	So	So 90, Brz 10
2.	Bśw		So	So 80-90, Brz i inne 10-20
3.	Bw	I, III,	Św - So	So 50-60, Św 30, Brz i inne 10-20
4.	BMśw1 I, III	I, III, IV,	So	So 70, Bk 10, Dbb 10, Brz i inne 10
5.	BMśw I		Bk – So ^	So 70, Bk 20, Dbb i inne 10
6.	BMśw III		Db - So	So 70, Dbb 20, Bk i inne 10
7.	BMw	I,	So	So 80, Dbb 10, Św, Brz i inne 10
8.	BMw 3		Brz – Św - So	So 50, Św 20, Brz 20, Db i inne 10
9.	LMśw I	III,	Db - Bk – So ^	So 50, Bk 20, Db 20, Gb, Lp i inne 10
10.	LMśw III		Db - So	So 50, Db 30, Bk 10, Gb, Lp, i inne 10
11.	LMśw 1-3		Jw - So	So 50, Jw 30, Db, Bk, Lp inne 20
12.	LMw 1	I, III,	So - Db	Db 40, So 30, Św, Brz i inne 30
13.	LMw 2		Ol – Brz - Db	Db 40, Brz 20, Ol 20, Jw i inne 20
14.	Lśw I	II, III, IV, V,	Db - Bk	Bk 50, Db 30, Lp, Gb, Jw i inne 20
15.	Lśw III		Bk - Db	Db 60, Bk 20, Lp, Gb, Jw i inne 20

16.	Lśw 1-3 I		Bk	Bk 80, Db i inne 20
17.	Lśw 2-3		Jw – Lp - Db	Db 50, Lp 20, Jw 20, Dg, Md i inne 10
18.	Lw	II,	Js - Db	Db 50, Js 30, Wz i inne 20
19.	Ol	II, IV, V,	Ol	Ol 90, Brz i inne 10
20.	OlJ 1	II,	Js - Ol	Ol 50, Js 30, Brz i inne 20
21.	OlJ 1-2		Js - Ol	Ol 60, Js 20, Wz i inne 20
22.	OlJ 2-3		Ol	Ol 80, Js i inne 20
23.	LŁ	II, III,	Db	Db 60, Wz 20, Ol, Jw i inne 20

I – Kraina I

III – Kraina III

1, 2, 3 – warianty wilgotności

^ - w krainie III z Bk w istniejących uprawach złożonych i drzewostanach

Dla odnowień naturalnych dopuścić odstępstwo od wymienionych w tabeli składów, w tym dla siedlisk BMśw po rębni I i Bśw dopuścić udział So do 100%. Na siedlisku Bb, BMb, LMb nie planuje się użytkowania.

Ze względu na występujący proces zamierania jesionu dopuszczalna jest zmiana składów gatunkowych upraw na siedlisku Lw, OlJ i LŁ. Gatunkami wypełniającymi przestrzeń po jesionie wyniosłym winny być głównie: jawor, olsza czarna, dąb szypułkowy i wiąz szypułkowy.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla cennych siedlisk przyrodniczych wg PO, PZO lub wg poniższej tabeli nr 7:

Tabela 7. Typy drzewostanów dla siedlisk przyrodniczych:

Lp.	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	Typ d-stanu	Orientacyjny skład odnowień (w %)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Sosnowy bór bagienny <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0	Bb	Brz-So	So 80, Brzom 20
2.	Brzezina bagienna <i>Vaccinio uliginosi Betuletum</i> (<i>Betuletum pubescens</i>)	91D0	BMb	So-Brz	Brzom 60, So 30, Św 10
3.	<i>Sphagno squarrosi Alnetum</i>	91D0	LMb	Brz-Ol	Olc 60, Brzom 30, Św 10
4.	Grądy o bliżej nieokreślonej przynależności synaksonomicznej: Środkowoeuropejskie/ subatlantyckie* <i>Galio-Carpinetum</i> / <i>Stellario-Carpinetum</i> *	9170/ 9160*	LMśw	So-Db	Dbs 30-40, So 20-40, Lp do 20, Bk do 20, Gb, Kl 10
			LMw	Db	Dbs 70, Brz, Św, Lp, Gb, Jw 30
			Lśw	Lp-Db	Dbs 50, Lp, 30, Bk, Gb, Kl, Jw. i inne 20
			Lw	Db	Dbs 60, Wz 20, Gb, Lp, Jw i inne 20
5.	Kwaśne dąbrowy <i>Calamagrostio-Qercetum</i>	9190	BMśw	So-Db	Dbb 30-70, So 30-50, Bk, Brz i inne 20
			LMśw		
			Lśw	Db	Db 70, Bk, Brz, Os i inne 30
6.	Łęgi olszowo-jesionowe <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0	OlJ	Js-Ol	Ol 60-80, Js 20, Wzs, Wzp, Brzom, Klz, Gb, Lp 30

7.	<i>Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe</i> <i>Ficario-Ulmetum typicum</i> <i>Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum</i>	91F0	Lł Lw	Js-Wz-Db	Dbś 40, Wzp 20, Js/Ol 20, Gb, Klz, Klp, Lp, Wzs, Tpb, Tpcz 20
8.	<i>Cieptolubne, świetliste dąbrowy</i> <i>Potentillo albae-Qercetum</i>	91I0	LMśw Lśw	Db	Dbś40, Dbb 40, Lp, So, Brz, Klz, Oś 20
9.	<i>Żyzna buczyna niżowa</i> <i>Gallo odorati-Fagetum</i>	9130	Lśw	Bk	Bk 70, Lp 10, Db, Gb, Jw i inne 20
10.	<i>Uboga buczyna niżowa</i> <i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	9110-1	LMśw	Bk	Bk 70, Św, So, Gb, Dbb, Lp 30

13. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

W trakcie prac terenowych w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny, w zależności od stadium rozwojowego określić rodzaj zabiegu: CP, CP/TW, TW, TP. Do określenia rodzaju zabiegu należy przyjąć stadium rozwojowe drzewostanu, a nie jego wiek. Dwa nawroty cięć pielęgnacyjnych (CP/TW) należy ograniczyć do drzewostanów na przełomie I i II klasy wieku, liściastych i mieszanych oraz w dynamicznie przyrastających drzewostanach sosnowych na siedliskach lasowych, a także w przypadku stwierdzenia na gruncie drzewostanu zaniedbanego pielęgnacyjnie.

Projektowanie CW w starszych uprawach i podrościach do czasu osiągnięcia zwarcia. Planowanie CW i CP tylko w lokalizacjach, gdy ten zabieg jest niezbędny do wykonania.

W zdrowych, stabilnych drzewostanach Vb i starszych klas wieku, o niższym zadrzewieniu i równomiernym zwarcu, nie wymagających ze względów hodowlanych cięć pielęgnacyjnych, odstąpić od projektowania TP. Wykaz takich drzewostanów uzgodniony będzie z nadleśnictwem i przedstawiony zostanie w trakcie odbioru prac terenowych i zatwierdzony na NPP.

Nie projektować cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach na terenach podmokłych oraz trudno dostępnych np. strome stoki czy skarpy.

Nie projektować czyszczeń późnych z masą (CPP).

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, będący sumą powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego -**jeden nawrót**- jest wielkością obligatoryjną, która przyjęta zostanie na posiedzeniu NPP. Orientacyjny etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze masowym określony zostanie również na posiedzeniu NPP.

14. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym oraz orientacyjne składy odnowień przyjąć zgodnie z tabelą 9 w pkt 13 protokołu. Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjąć zgodnie z zapisami w PO, PZO lub tabeli 10 w pkt. 13 protokołu.

Wszystkie zabiegi hodowlane dla istniejących upraw i młodników oraz istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO, należy projektować wg aktualnych potrzeb hodowlanych, na powierzchni zredukowanej do rzeczywistych potrzeb (np. bez pow. pns), w jednym nawrocie oraz zapisywać w opisach taksacyjnych. W opisie taksacyjnym dla istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO projektować „ODN” i „PIEL” a dla istniejących upraw jeden z zabiegów

pielęgnacyjnych „PIEL” lub „CW”. W tabeli XVII powierzchnia ww. wskazań hodowlanych będzie wyszczególniona zbiorczo wg tsl, jako podsumowanie zadań hodowlanych zawartych w opisach taksacyjnych, stanowiących hodowlane zadania obligatoryjne.

Do podsadzeń zaplanować w szczególności drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu, drzewostany wzdłuż dróg publicznych, na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku oraz wszystkie drzewostany zaliczone do przebudowy typu B i C. Nie tworzyć ekotonów wzdłuż dróg.

Projektowanie wprowadzania podszytów każdorazowo konsultować z nadleśnictwem.

Dolesienia luk projektować w uzasadnionych ekologicznie i gospodarczo przypadkach, wyłącznie dla powierzchni od 0,20 ha.

W odniesieniu do upraw projektowanych nie planować szczegółowo powierzchni ich pielęgnowania (nie zapisywać w opisach taksacyjnych) a orientacyjną ich wielkość ujmować globalnie w opisie ogólnym (elaboracie) i podsumowaniu tabeli XVII. Pod tabelą XVII, w dodanym wierszu należy podać zbiorczo czynności hodowlane dla upraw projektowanych w wysokościach ustalonych na NPP. Łączna powierzchnia tych zadań będzie podstawą wypełnienia części hodowlanej wniosku o zatwierdzenie (wzór nr 8) w zakresie zadań określonych kierunkowo (fakultatywnych), jak: projektowane odnowienia, zalesienia, podsadzenia, dolesienia, uzupełnienia, poprawki czy melioracje agrotechniczne.

Powierzchnię projektowanych odnowień przyjąć w wysokości 80% planowanych na 10-lecie zrębów zupełnych (zręby wykonane w pierwszych ośmiu latach planu) i 70% planowanych na 10-lecie zrębów złożonych. Powierzchnię pielęgnacji upraw projektowanych – tylko jako PIEL - przyjąć w wysokości 70% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów. Poprawki i uzupełnienia w projektowanych odnowieniach należy przyjąć w wysokości 10% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów projektowanych. Melioracje agrotechniczne dla upraw projektowanych, zaplanować dla wszystkich powierzchni projektowanych odnowień (80% powierzchni projektowanych na 10-lecie zrębów).

Ewentualne zalesienia gruntów porolnych (wskazówka ODN-POR) zapisywać dla wydzielen w przypadku, gdy istnieje MPZP i grunt jest w nim przeznaczony jako „Lasy”. W przypadku braku MPZP – gdy wydana została decyzja właściwego Wójta o warunkach zabudowy na zmianę przeznaczenia gruntu poprzez zalesienie. W związku z tym, że taka decyzja może być wydana w każdej chwili, powierzchnie do zalesień muszą być na bieżąco uzgodnione z Nadleśnictwem. W części planistycznej opisu ogólnego należy zamieścić zapis:

„Do zalesienia przeznaczać grunty rolne, które z różnych przyczyn (dzierżawa wygasła, brak chętnych do wydzierżawienia) nie są użytkowane rolniczo i/lub zostały na nich uznane odnowienia naturalne w wyniku sukcesji.”

Wykonawca sporządzi do akceptacji wykaz drzewostanów do uznania za GDN i WDN

Stosownie do treści Zarządzenia Nr 58/2012 DGLP z dn. 31.08.2012 r. w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, Wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie prac UL powierzchni z odnowieniem naturalnym (nawet jeżeli stanowią część wydzielenia), na podstawie danych nadleśnictwa (wg protokołów uznających odnowienie naturalne) oraz wyników taksacji. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad NPP, zamieszczony w opisie ogólnym i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w Nadleśnictwie. Zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi urozmaicenia składu gatunkowego upraw i preferowania odnowień naturalnych w warunkach zmian klimatycznych (pismo:

ZG.7010.7.2022 z dnia 26.05.2022r.) należy m.in. zwrócić szczególną uwagę przy ustalaniu składu gatunkowego upraw i uwzględniać w składzie uprawy istniejące odnowienia naturalne o odpowiedniej jakości hodowlanej (zwłaszcza Bk, Lp, Gb, Kl, Jw., So i Db).

Na obligatoryjną powierzchnię pielęgnowania lasu składać się będą **jednokrotne zabiegi** (bez nawrotów) pielęgnowania zainwentaryzowanych upraw (w tym upraw po rębni złożonej), zrębów, halizn, płazowin i młodników po rębni złożonej (**PIEL lub CW**), pielęgnowania zainwentaryzowanych młodników (CP) oraz trzebieże (TW i TP). Powierzchnia ta, podlegająca zatwierdzeniu wynikać będzie z tabeli XV i XVII oraz równa będzie powierzchni wynikającej z podsumowania odpowiednich zadań pielęgnacyjnych opisów taksacyjnych.

15. Wieki rębności

Zgodnie z załącznikiem nr 1 IUL, proponuje się przyjąć następujące wieki rębności:

Tabela 8. Wieki rębności

Rodzaj/Gatunek	Wiek rębności
Db,	140
Bk,	120
Md	110
So, Dg, Js, Jw., Wz,	100
Św, Gb, Kl, Lp,Dbcz,,	80
Brz, Olcz,	70
Ol odr, Ak,	60
Oś	50
Olsz, Tp,Wb	40

Przeciętne wieki rębności ustalone zostały głównie w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalonym indywidualnie dla każdego drzewostanu. Wiek dojrzałości rębnej określony zostanie indywidualnie dla każdego drzewostanu zgodnie z kryteriami podanymi w § 103 pkt 6 instrukcji urządzania lasu.

16. Określenie potrzeb w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego

Wykonawca p.u.l. zgodnie z §127 IUL dokona analizy i oceny stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie, analizy aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa oraz określi kategorię zagrożenia pożarowego nadleśnictwa i kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Na wykonawcy planu będzie spoczywał obowiązek uzgodnienia zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej z Komendantem Wojewódzkim PSP. Do uzgodnienia należy przekazać projekt planu ochrony przeciwpożarowej wcześniej zaakceptowany przez Wydział Ochrony Lasu i Zasobów Przyrodniczych.

Wykonawca opracuje kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu na podstawie:

- 1) ww. analiz
- 2) obowiązujących przepisów prawnych:
 - „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” Warszawa 2020
 - rozporządzenia MŚ z dnia 22.03.2006r w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (z późniejszymi zmianami)
 - rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, (z późniejszymi zmianami, dotyczącymi głównie PCW).

Zgodnie z §128 IUL, na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej muszą się znaleźć następujące elementy (istniejące i projektowane): siedziby nadleśnictwa i leśnictw, kategoria zagrożenia pożarowego, pasy ppoż., bazy sprzętu pożarowego, drzewostany potencjalnie narażonych na pożary, siedziby straży pożarnych: PSP i OSP, wieże i maszty obserwacyjne z koordynatami, punkty alarmowo-dyspozycyjne, punkty telefoniczne, lokalizacja radiostacji, ośrodki wypoczynkowe, strefy „zanocuj w lesie”, lądowiska, przejazdy przez tory kolejowe, przepusty, mosty, wiadukty, punkty czerpania wody, hydranty, miejsca postoju pojazdów, parkingi, pola kempingowe, miejsca „zanocuj w lesie”, dojazdy pożarowe wraz z ich oznakowaniem, granice (leśnictw, powiatów, gmin), drogi (utwardzone, gruntowe), ciekі, tory kolejowe, gazociągi, linie energetyczne.

17. Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami

Według Zespołu Ochrony Lasu pod względem występowania szkodników pierwotnych sosny Nadleśnictwo Jamy zostało określone jako umiarkowanie atakowane.

Kierunkowe zadania dotyczące ogólnej ochrony lasu zostaną omówione w opisie ogólnym planu urządzenia lasu na podstawie danych dostarczonych przez nadleśnictwo, ZOL oraz zebranych podczas taksacji leśnej (uszkodzenia drzewostanów) zgodnie z § 125 i 126 instrukcji urządzania lasu. Podczas taksacji należy szczególną uwagę zwrócić na inwentaryzację szkód od: owadów (szkodniki pierwotne i wtórne), grzybów (huba korzeni, opieńka miodowa), zwierziny (zgryzanie i spalowanie przez jelenie, danielę i sarny), czynników klimatycznych (wiatru, suszy, przymrozków, erozji) oraz jemioły. Zakłócenia stosunków wodnych jako przyczynę uszkodzeń, należy definiować głównie w oparciu o informację z operatu glebowo-siedliskowego, dotyczącą stanu siedliska leśnego: Z1d – zniekształcony, odwodniony, Z3a – przekształcony, odwodniony.

Wykonawca projektu PUL sporządzi wykaz obcych gatunków inwazyjnych ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. z 2022 r. poz. 2649), stwierdzonych podczas taksacji.

Na mapie ochrony lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem oprócz elementów obligatoryjnych przewidzianych IUL tom III, nanieść miejsca wywieszania pułapek feromonowych do odłowu samców brudnicy mniszki w ilości ustalonej przez nadleśniczego oraz powierzchnie zagrożone występowaniem szkód uzgodnione z ZOL-em.

18. Podział na gospodarstwa, w tym potrzeby utworzenia gospodarstwa lasów niestabilnych oraz wyróżnienia jednostek kontrolnych w gospodarstwie przerębowym

Proponuje się utworzenie następujących gospodarstw, zgodnie z §102 IUL:

- gospodarstwo specjalne (S)
- gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS)
- gospodarstwo zrębowe (Z)
- gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z)
- gospodarstwo przerębowe (P)
- gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N)

Do gospodarstwa S zaliczyć lasy spełniające kryteria zawarte w §102 pkt. 6 IUL.

Do gospodarstwa N zaliczyć drzewostany w 4 stopniu stabilności (ryzyka rozpadu), wg kryteriów zawartych w §42 pkt. 2 IUL. Drzewostany wykazane w opracowanym przez zespół prof. Jarosława Sochy „Modelu ryzyka zamierania drzewostanów głównych gatunków lasotwórczych Polski” z wartością ryzyka większą niż 90% (drzewostany niestabilne),

wymagają potwierdzenia niestabilności w czasie taksacji. Wg ZOL do gospodarstwa N można by zaliczyć drzewostany opanowane przez jemiolę zaś porolność nie jest wystarczającym kryterium zaliczenia do lasów niestabilnych. Ewentualnym dodatkowym kryterium zaliczenia do gospodarstwa N, wg ZOL mógłby być wyraźny spadek zadrzewienia.

Nadleśnictwo prześle Wykonawcy wykaz wydzieleni, uznanych za cenne przyrodniczo na podstawie odpowiednich wytycznych Wydziału ZO RDLP w Toruniu.

Nie projektować jednostek kontrolnych w ramach gospodarstwa P.

19. Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego.

Tabela nr 9. Propozycje obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności przedstawia poniższa

Leśnictwo	Adres leśny	Typ siedliskowy	Rodzaj strefy	Powierzchnia	Wiek (gatunek panujący)
1 - Chełmno	12-09-1-01-182 -a -99	LMŚW	Zrównoważona	16,42	95
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -a -00	LMŚW	Zrównoważona	4,84	85
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -b -00	LMŚW	Zrównoważona	1,7	60
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -c -01	LMŚW	Zrównoważona	4,65	95
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -c -99	LMŚW	Zrównoważona	3,07	95
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -d -01	LMŚW	Zrównoważona	4,96	95
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -d -99	LMŚW	Zrównoważona	3,29	95
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -f -00	LMŚW	Zrównoważona	1,18	60
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -g -00	LMŚW	Zrównoważona	0,87	60
1 - Chełmno	12-09-1-01-183 -h -00	LMŚW	Zrównoważona	4,32	60
1 - Chełmno	12-09-1-01-184 -a -00	LŚW	Zrównoważona	1,71	85
1 - Chełmno	12-09-1-01-184 -b -00	LŚW	Zrównoważona	2,01	115
1 - Chełmno	12-09-1-01-184 -c -00	LMŚW	Zrównoważona	12,82	95
1 - Chełmno	12-09-1-01-184 -d -00	LMŚW	Zrównoważona	3,27	62
1 - Chełmno	12-09-1-01-184 -f -00	LŚW	Zrównoważona	0,93	30
1 - Chełmno	12-09-1-01-184 -g -00	LŚW	Zrównoważona	1,02	12
1 - Chełmno	12-09-1-01-185 -a -00	BMŚW	Zrównoważona	12,66	53
1 - Chełmno	12-09-1-01-185 -b -00	BMŚW	Zrównoważona	4,36	85
1 - Chełmno	12-09-1-01-185 -c -00	LŚW	Zrównoważona	7,59	145
1 - Chełmno	12-09-1-01-185 -d -00	BMŚW	Zrównoważona	1,67	38
1 - Chełmno	12-09-1-01-185 -h -00	LŚW	Zrównoważona	0,66	25
1 - Chełmno	12-09-1-01-186 -a -00	LŚW	Zrównoważona	6,18	125
1 - Chełmno	12-09-1-01-186 -b -00	LŚW	Zrównoważona	1,15	85
1 - Chełmno	12-09-1-01-186 -c -00	LŚW	Zrównoważona	1,24	25
1 - Chełmno	12-09-1-01-186 -d -00	LŚW	Zrównoważona	0,81	140
1 - Chełmno	12-09-1-01-186 -f -00	LW	Zrównoważona	3,43	85
1 - Chełmno	12-09-1-01-186 -h -00	LŚW	Zrównoważona	0,18	70
1 - Chełmno	12-09-1-01-186 -i -00	LŚW	Zrównoważona	0,1	55
4 - Biały Bór	12-09-1-04-35 -a -00	BMŚW	Intensywna	13,35	70
4 - Biały Bór	12-09-1-04-36 -a -00	BŚW	Intensywna	0,69	74
4 - Biały Bór	12-09-1-04-36 -b -00	BŚW	Intensywna	0,77	50
4 - Biały Bór	12-09-1-04-36 -c -00	BŚW	Intensywna	12,17	82
4 - Biały Bór	12-09-1-04-36 -d -00	BŚW	Intensywna	3,56	84
4 - Biały Bór	12-09-1-04-36 -f -00	BŚW	Intensywna	1,31	100

4 - Biały Bór	12-09-1-04-36 -j -00	BMŚW	Intensywna	1,42	104
4 - Biały Bór	12-09-1-04-37 -a -00	BŚW	Intensywna	2,84	50
4 - Biały Bór	12-09-1-04-37 -b -00	BŚW	Intensywna	3,79	39
4 - Biały Bór	12-09-1-04-37 -c -00	BŚW	Intensywna	9,99	84
4 - Biały Bór	12-09-1-04-37 -d -00	BŚW	Intensywna	0,7	50
4 - Biały Bór	12-09-1-04-37 -f -00	BŚW	Intensywna	7,7	84
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -a -00	BŚW	Intensywna	8,77	46
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -b -00	BŚW	Intensywna	1,44	99
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -d -00	BMŚW	Intensywna	3,2	71
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -f -00	BŚW	Intensywna	1,08	40
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -g -00	BŚW	Intensywna	4,9	75
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -h -00	BŚW	Intensywna	1,3	28
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -j -00	BMŚW	Intensywna	0,67	95
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -k -00		Intensywna	0,69	
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -n -00	BMŚW	Intensywna	1,1	72
4 - Biały Bór	12-09-1-04-38 -s -00	BMŚW	Intensywna	0,62	70
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -b -99	LMŚW	Zrównoważona	0,45	49
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -c -00	BMŚW	Zrównoważona	1,58	46
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -d -00	BMŚW	Zrównoważona	0,99	59
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -f -00	BMŚW	Zrównoważona	1,2	120
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -g -00	BMŚW	Zrównoważona	2,85	90
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -h -00	BMŚW	Zrównoważona	11,65	49
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -i -00	BMŚW	Zrównoważona	3,79	56
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -j -00	BMŚW	Zrównoważona	0,97	67
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -k -00	BMŚW	Zrównoważona	2,64	105
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -l -00	BMŚW	Zrównoważona	0,87	65
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -m -00	BMŚW	Zrównoważona	1,89	67
4 - Biały Bór	12-09-1-04-57 -n -00	BMŚW	Zrównoważona	0,62	48
5 - Marusza	12-09-1-05-34 -d -00	BMŚW	Zrównoważona	0,35	52
5 - Marusza	12-09-1-05-34 -f -00	BMŚW	Zrównoważona	7,71	52
5 - Marusza	12-09-1-05-34 -g -00	BMŚW	Zrównoważona	0,65	52
5- Marusza	12-09-1-05-34 -h -00	BMŚw	Zrównoważona	7,51	55
5- Marusza	12-09-1-05-34 -j -00	BMŚw	Zrównoważona	1,29	55
10-Zakurzewo	12-09-2-10-172 -a -00	LMŚw	Zrównoważona	1,2	62
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -b -00	LŚW	Zrównoważona	9,74	89
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -d -00	LMŚW	Zrównoważona	12,6	59
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -g -00	BMŚW	Zrównoważona	2,46	35
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -h -00	BMŚW	Zrównoważona	0,57	15
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -i -00		Zrównoważona	0,37	
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -j -00	LŚW	Zrównoważona	1,21	40
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -k -00		Zrównoważona	0,5	
10- Zakurzewo	12-09-2-10-172 -l -00		Zrównoważona	1,45	49
Strefa I				82,06	
Strefa Z				184,2	
Razem				266,26	

Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej społeczeństwa wg danych nadleśnictwa zawiera **tabela nr 10:**

Leśnictwo	Adres leśny	Powierzchnia	Uwagi
01	12-09-1-01-133 -c -00	0,32	cmentarz
01	12-09-1-01-134 -h -00	0,05	cmentarz
01	12-09-1-01-134 -m -01	0,03	forty
02	12-09-1-01-171 -b -00	0,85	miejsce historyczne
03	12-09-1-01-186 -g -00	0,42	miejsce historyczne
04	12-09-1-01-186 -h -00	0,18	miejsce historyczne
02	12-09-1-02-107 -p -00	0,11	miejsce pamięci
02	12-09-1-02-115 -j -01	0,04	miejsce historyczne
02	12-09-1-02-151 -b -00	0,59	cmentarz
04	12-09-1-04-101 -h -00	0,59	miejsce historyczne
05	12-09-1-04-102 -g -00	0,33	kult religijny - Góra św. Jana
06	12-09-1-04-95 -i -00	0,11	miejsce pamięci
05	12-09-1-05-12 -g -00	0,79	park pomajątkowy
05	12-09-1-05-13 -d -00	0,07	cmentarz
06	12-09-2-06-214 -j -00	0,03	cmentarz
07	12-09-2-06-223 -c -00	0,46	miejsce historyczne
08	12-09-2-06-233 -l -00	0,07	miejsce pamięci
09	12-09-2-06-241 -r -00	0,52	miejsce historyczne
10	12-09-2-06-241 -s -00	0,07	cmentarz
11	12-09-2-06-273 -b -00	0,3	cmentarz
10	12-09-2-10-162 -j -01	0,04	forty
10	12-09-2-10-162 -k -01	0,01	forty
10	12-09-2-10-167 -f -00	0,2	cmentarz
10	12-09-2-10-168 -c -01	0,02	forty
10	12-09-2-10-169 -c -01	0,01	forty
10	12-09-2-10-189A -d -01	0,03	forty
10	12-09-2-10-189B -f -01	0,08	forty
11	12-09-2-11-158 -j -00	0,44	cmentarz
11	12-09-2-11-201 -c -01	0,01	forty
11	12-09-2-11-202 -a -01	0,04	forty
12	12-09-2-12-70 -b -00	0,04	cmentarz
14	12-09-2-14-13 -a -00	0,87	miejsce historyczne
14	12-09-2-14-13 -f -00	0,04	cmentarz
14	12-09-2-14-250 -d -01	0,68	miejsce historyczne
14	12-09-2-14-9 -b -00	0,36	cmentarz
16	12-09-3-16-10 -g -00	1,06	miejsce historyczne
17	12-09-3-17-75 -c -00	0,09	cmentarz
17	12-09-3-17-98 -g -00	1,1	zabytkowy park
18	12-09-3-18-189 -f -00	0,18	miejsce historyczne
18	12-09-3-18-256 -m -00	1,07	miejsce historyczne
18	12-09-3-18-97 -g -00	2,27	park wiejski
19	12-09-3-19-221 -x -00	0,09	miejsce pamięci
19	12-09-3-19-231 -b -00	0,34	park
Razem		15	

20. Wstępna lista interesariuszy procesu opracowywania projektu PUL, tj. zespołu lokalnej współpracy (ZLW)

Wstępną listę interesariuszy ZLW procesu opracowania projektu PUL, w Nadleśnictwie Jamy, przedstawia poniższa **tabela nr 11:**

Henryk Kapusta	Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Jamy – koordynator
Aleksandra Żelazny	Rzecznik prasowy Nadleśnictwa Jamy - Sekretarz Zespołu
Kamila Skrzeczkowska	Podleśniczy, edukator leśny – Członek
Rafał Pestka	Leśniczy Leśnictwa Marusza – Członek
Aleksander Żelazny	Leśniczy Leśnictwa Biały Bór – Członek
Kamil Węgielewski	Leśniczy Leśnictwa Zakurzewo – Członek
Łukasz Woźniak	Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą – Członek
Magdalena Możdżyńska	Urząd Gminy Grudziądz – Członek
Magdalena Pokojka	Urząd Gminy Rogóźno – Członek
Małgorzata Bobowska	Urząd Miasta Chełmno - Członek
Mateusz Cieślakiewicz	Kierownik Biura Lasów Komunalnych Urząd Miejski w Grudziądzu – Z-ca przewodniczącego
Kazimierz Sobótko	Kierownik Wydziału Środowiska i Budownictwa Starostwo Powiatowe w Grudziądzu – Przewodniczący
Krzysztof Puwalski	Naczelnik Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim – Członek
Wioletta Macioszek	Lokalna działaczka
Tomasz Kędzior	Prezes Stowarzyszenia Rowerowy Grudziądz
Katarzyna Czubachowska	Brodnicki Park Krajobrazowy
Tomasz Królak	Komitet ochrony orłów
Michał Kosowicz	Komitet ochrony orłów
Justyna Chudek	Lokalna działaczka
Anna Łagoda	Starostwo Powiatowe w Grudziądzu
Mariusz Potoczny	Pracownik prowadzący sprawy pozyskania drewna - zastępca koordynatora
Karol Łagoda	Manager PLWD Sp. z o.o.

21. Wykaz map i formy ich przygotowania (zgodnie z zapisami §84, 150, 151 i 160 IUL) oraz wskazanie formy oprawy opisów taksacyjnych, opisanie ogólnego, POP i ewentualnie innych opracowań.

Plany oraz programy wchodzące w skład PUL należy sporządzić wraz z mapami. Mapy należy wykonać na bazie warstw Leśnej Mapy Numerycznej zgodnie ze standardem LMN. Tematyka map, szczegóły sytuacyjne oraz sposób ich przedstawienia, jak również elementy obligatoryjne jak i fakultatywne powinny być wykonane zgodnie z „Instrukcją techniczna sporządzania i wydruku map leśnych”

Według dotychczasowego podziału na arkusze należy wykonać:

- mapy sytuacyjne w skali 1 : 50 000,
- mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000,
- mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1 : 10 000,
- mapy gospodarcze w skali 1 : 5 000, w formacie A 1.

Dodatkowo należy wykonać „Mapę obszarów chronionych i funkcji lasu” oraz „Mapę walorów przyrodniczo-kulturowych”. Mapy powinny być wykonane jako mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000.

Mapy przeznaczone dla nadleśnictwa:

- Mapy sytuacyjne:
 - obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Jamy (5 egz.)
 - obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Jamy z nadaną kolorystyką dla poszczególnych leśnictw (1 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Jamy z nadaną kolorystyką dla poszczególnych gmin (1 egz.)
- ochrony p.pożarowej z podziałem na leśnictwa i z koordynatami i podziałkami (3 egz.)
- obszarów chronionych i funkcji lasu (1 egz.)
- walorów przyrodniczych-kulturowych (1 egz.)
- zagospodarowania turystycznego (1 egz.)
- Mapy przeglądowe:
 - drzewostanów (po 4 egz. na każdy obręb, w tym 3 egz./obrub podklejone na płótnie, przystosowane do składania),
 - siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu (po 1 egz. na każdy obręb),
 - zbiorowisk roślinnych (po 1 egz. na każdy obręb),
 - siedlisk przyrodniczych (po 1 egz. na każdy obręb),
 - cięć rębnych (po 4 egz. na każdy obręb, w tym 3 egz./obrub podklejone na płótnie, przystosowane do składania),
 - obszarów chronionych i funkcji lasu (po 5 egz. na każdy obręb, w tym 1 egz./obrub podklejony na płótnie, przystosowany do składania),
 - ochrony przeciwpożarowej z naniesionymi kątami (po 5 egz. na każdy obręb)
 - gospodarki łowieckiej (1 egz. na każdy obręb),
 - ochrony lasu (3 egz. na każdy obręb),
 - zagospodarowania rekreacyjnego (3 egz. na każdy obręb),
 - walorów przyrodniczych-kulturowych (3 egz. na każdy obręb),
 - nasiennictwa i selekcji (po 3 egz. na każdy obręb),
 - z podziałem na arkusze map gospodarczych w kolorze (1 egz. na każdy obręb),
 - „czyste” (po 5 egz. na każdy obręb),
 - słupków oddziałowych z podziałem na: istniejące, brak, przewrócone (po 1 egz. na każdy obręb).
- Mapy gospodarczo-przeglądowe:
 - drzewostanów i projektowanych cięć (14 leśnictw po 3 egz., z tego po 1 podklejonym na płótnie, przystosowane do składania, zalaminowane),
 - siedlisk typy siedliskowe lasu (14 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie, przystosowane do składania, zalaminowane),
 - obszarów chronionych i funkcji lasu (14 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie, przystosowane do składania, zalaminowane),
 - „czyste” (14 leśnictw po 3 egz.).
- Mapy gospodarcze:
 - gospodarcza wg arkuszy z naniesionymi działkami zrębowymi (po 1 egz. w 1 teczce).

Wszystkie mapy oprócz wersji analogowej, należy przekazać również w postaci pliku pdf na przenośnym nośniku danych - typu *Pendrive* USB.

Wykonać odrębne futerały dla map podklejonych, z przeznaczeniem dla: nadleśniczego, zastępcy nadleśniczego 1 szt., inżyniera nadzoru 3 szt, leśniczych 14 szt.

Szczegółowa liczba map oraz map podklejonych zostanie uzgodniona między wykonawcą a nadleśnictwem.

Mapy przeznaczone dla RDLP w Toruniu:

1. Mapy przeglądowe - jak dla nadleśnictwa, tylko nie podklejone, po 1 egz. na każdy dawny obręb
2. Mapy gospodarcze – jak dla nadleśnictwa
3. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – 1 egz.

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF, na nośniku elektronicznym.

Mapy przeznaczone dla DGLP :

Tylko w wersji cyfrowej w formacie PDF.

Wykonawca planu urządzenia lasu wykona wydruki i oprawę opisów taksacyjnych dla nadleśnictwa, RDLP i poszczególnych leśnictw.

Aktualizację „Programu ochrony przyrody” sporządzić jako odrębny tom. W celu ochrony danych wrażliwych dotyczących szczegółowej lokalizacji stanowisk roślin i zwierząt chronionych wraz ze strefami ich ochrony, proponuje się wykonanie POP bez danych wrażliwych. Dane te sporządzić w odrębnym opracowaniu w miękkiej oprawie, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt”, w 2-ch egzemplarzach (Nadleśnictwo, RDLP w Toruniu).

Informacje zawarte w POP dotyczące konkretnego leśnictwa, należy zamieścić w operatach dla leśniczych.

Wykazy projektowanych zadań gospodarczych sporządzić w osobnym opracowaniu dla nadleśnictwa o nazwie „Wykazy zagospodarowania lasu” zawierające: wykaz projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6), wykaz projektowanych cięć przedrębnych, wykaz drzewostanów do przebudowy (wzór nr 3), wykaz drzewostanów w KO (wzór nr 4), wykaz drzewostanów w KDO (wzór nr 5), wykaz drzewostanów o budowie przerębowej (wzór 5a).

Opis ogólny nadleśnictwa (elaborat), operaty dla leśniczych, „Wykazy zagospodarowania lasu”, Program ochrony przyrody (z kieszenią na tematyczne mapy przeglądowe) i opisy taksacyjne, wykonać oprócz formy analogowej również w formie cyfrowej (w formacie PDF, XLS, DOC). Formy analogowe oprawić w twarde oprawy. W operacie dla leśnictwa zamieścić wyciąg danych z POP, w zakresie właściwym dla danego leśnictwa.

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonać w formie analogowej w miękkiej oprawie oraz w wersji cyfrowej w formacie PDF.

22. Inne istotne problemy dotyczące nadleśnictwa

W czasie taksacji Wykonawca PUL obejmie inwentaryzacją, opisie w opisach taksacyjnych i wniesie na mapę następujące powierzchnie nie stanowiące wydzieleń: śródleśne oczka wodne i bagienka, drzewa o charakterze pomników przyrody, miejsca pamięci, mogiły, pomniki przyrody oraz istniejące urządzenia wodne i melioracyjne (m.in. mosty, przepusty, zastawki itp.). Cmentarze, miejsca kultu religijnego itp. powierzchniowe obiekty na lesie, w trakcie prac taksacyjnych ujmować w odrębne wydzielienia i opisywać jako grunty leśne z kodem rodzaju powierzchni „SZCZ CHR”.

W opisie taksacyjnym upraw, młodników i drzewostanów uwzględniać istniejące naturalne naloty i podrosty (w tym o charakterze II piętra) dęba, buka i jaworu.

W celu zminimalizowania ilości wydzieleń, należy w maksymalnym stopniu dążyć do łączenia istniejących wyłączeń, zachowując instrukcyjne kryteria. Nie należy tworzyć osobnych wydzieleń wzdłuż głównych dróg i linii kolejowych (jako stref ekotonowych) oraz wzdłuż cieków i zbiorników wodnych. W drzewostanach sąsiadujących z miejscami kultu religijnego, wokół drzew matecznych itp. nie projektować użytkowania rębego.

Na mapach zagospodarowania turystycznego nanieść oprócz obiektów punktowych (parkingi, miejsca postoju, pomniki itp.) również zinventaryzowane: istniejące szlaki turystyczne, konne, ścieżki rowerowe, miejsca „zanocuj w lesie”, lasy w gospodarstwie OS. W polu tekstowym opisu taksacyjnego zamieszczać informację „**uprawa pochodna**”.

Nadleśnictwo udostępni wykonawcom planu u.l. wszystkie niezbędne dane, zaś wykonawcy zebrane dane inwentaryzacyjne oraz projektowane czynności gospodarcze w zakresie planowania hodowlanego będą konsultować z nadleśnictwem.

23. Oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w PUL gruntów stanowiących współwłasność.

Przebieg wydzieleń taksacyjnych o mało wyraźnych granicach oznaczyć na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” oraz znakami kierunkowymi wykonanymi ośnikiem na korze lub farbą (spray) w przypadku cienkiej kory.

Na terenie Nadleśnictwa Jamy grunty we współwłasności nie występują.

24. Zakres wykorzystania materiałów teledetekcyjnych do PUL

Wykonawca projektu PUL w pełni wykorzysta wszystkie dostępne materiały fotogrametryczne ze Starostw i RDLP w Toruniu.

25. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

W drzewostanach w KO i KDO po wykonanych cięciach uprzątających za wyjątkiem rębni IIIAU, należy przyjąć zwiększenie powierzchni odnowień z tytułu przewidywanych uszkodzeń o 10% .

26. Dodatkowy pomiar drewna martwego

Inwentaryzację drewna martwego na powierzchniach próbnych kołowych, wykonać zgodnie z § 82 IUL na co 5-tej powierzchni próbnej.

27. Hierarchia potrzeb dotyczących przebudowy lub odbudowy drzewostanów

Zgodnie z §41 pkt 6 i 7 IUL.

28. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac urzędniowych

Kontrola i odbiór prac urzędniowych będą przeprowadzone zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem nr 63/2002 DGLP z dnia 13.08.2002 r. i obejmować będą:

- bieżące konsultacje taksatora z leśniczym
- cykliczne (wg potrzeb) konsultacje wykonawcy z kadrą nadleśnictwa
- bieżące kontrole terenowe prac wykonanych w jednym miesiącu najwyżej dwóch, po przekazaniu przez wykonawcę protokołu zaawansowania i odbioru robót z wyszczególnionymi wykonanymi pracami oraz dokumentacji, w tym wydruk opisów taksacyjnych, szkice terenowe i baza taksator (pracownik RDLP właściwy do spraw urządzania lasu, ewentualnie przedstawiciel nadleśnictwa),
- szczegółowy odbiór opisów taksacyjnych po zakończeniu prac terenowych (taksator, leśniczy, inżynier nadzoru, z-ca nadleśniczego),
- analizę próbných wydruków opisów taksacyjnych (nadleśnictwo),
- analizę planu użytków rębnych (RDLP, nadleśnictwo, wykonawca),
- komisyjny odbiór założonych powierzchni próbných pomiaru miąższości (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo),
- odbiór prac terenowych urządzania lasu - podsumowanie (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo).

Protokółarnym uzgodnieniom podlegać będą:

- powierzchnie leśne nie zalesione (halizny, płazowiny, zręby zaległe)
- drzewostany do przebudowy i odbudowy
- zręby i odnowienia 10 roku aktualnego PUL i 1 roku nowego PUL
- grunty ujęte w wykazie rozbieżności

- uzgodnienia wyników prac taksacyjnych i projektowanych zadań między nadleśnictwem i wykonawcą, sukcesywnie, oddzielnie dla każdego leśnictwa.

Protokołował:

Przewodniczący Komisji:

.....

.....

Zatwierdził:

.....

(Dyrektor RDLP w Toruniu)